

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
про нові законодавчі та інші нормативно-правові акти України
за грудень 2016 року

Закони України та Постанови Верховної Ради України:

1. Закон України
від 21.12.2016 № 1798-VIII
Про Вищу раду правосуддя

На виконання Закону України "Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)" від 2 червня 2016 року № 1401-VIII Верховною Радою України 21 грудня 2016 року прийнято Закон України "Про Вищу раду правосуддя".

Згідно з положеннями Закону, Вища рада правосуддя є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів.

Вища рада правосуддя наділена повноваженнями:

- 1) вносить подання про призначення судді на посаду;
- 2) ухвалює рішення стосовно порушення суддею чи прокурором вимог щодо несумісності;
- 3) забезпечує здійснення дисциплінарним органом дисциплінарного провадження щодо судді;
- 4) утворює органи для розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності суддів;
- 5) розглядає скарги на рішення відповідних органів про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді чи прокурора;
- 6) ухвалює рішення про звільнення судді з посади;
- 7) надає згоду на затримання судді чи утримання його під вартою чи арештом;
- 8) ухвалює рішення про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя;
- 9) вживає заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя та незалежності суддів;
- 10) ухвалює рішення про переведення судді з одного суду до іншого, рішення про відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації;
- 11) ухвалює рішення про припинення відставки судді;
- 12) погоджує кількість суддів у суді;
- 13) затверджує Положення про Єдину судову інформаційну (автоматизовану) систему, Положення про Державну судову адміністрацію України та типові положення про її територіальні управління, Положення про Службу судової охорони, Положення про проведення конкурсів для

призначення на посади державних службовців у судах, органах та установах системи правосуддя, Положення про Комісію з питань вищого корпусу державної служби в системі правосуддя, Порядок ведення Єдиного державного реєстру судових рішень;

14) погоджує Типове положення про апарат суду, Положення про порядок створення та діяльності служби судових розпорядників;

15) надає обов'язкові до розгляду консультативні висновки щодо законопроектів з питань утворення, реорганізації чи ліквідації судів, судоустрою і статусу суддів, узагальнює пропозиції судів, органів та установ системи правосуддя стосовно законодавства щодо їх статусу та функціонування, судоустрою і статусу суддів;

16) здійснює функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення своєї діяльності; бере участь у визначенні видатків Державного бюджету України на утримання судів, органів та установ системи правосуддя;

17) затверджує за поданням Державної судової адміністрації України нормативи кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів;

18) погоджує в установленому порядку перерозподіл бюджетних видатків між судами, крім Верховного Суду;

19) призначає на посаду та звільняє з посади Голову Державної судової адміністрації України, його заступників;

20) визначає за поданням Голови Державної судової адміністрації України граничну чисельність працівників Державної судової адміністрації України, у тому числі її територіальних управлінь;

21) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та Законом України "Про судоустрій і статус суддів".

Вища рада правосуддя складається з двадцяти одного члена, з яких десятьох - обирає з'їзд суддів України з числа суддів чи суддів у відставці, двох - призначає Президент України, двох - обирає Верховна Рада України, двох - обирає з'їзд адвокатів України, двох - обирає всеукраїнська конференція прокурорів, двох - обирає з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ. Голова Верховного Суду входить до складу Вищої ради правосуддя за посадою.

Члени Вищої ради правосуддя обираються (призначаються) строком на чотири роки. Одна й та сама особа не може обіймати посаду члена Вищої ради правосуддя два строки поспіль. Голова Вищої ради правосуддя обирається з членів Вищої ради правосуддя строком на два роки.

Законом визначено структуру Вищої ради правосуддя, яка діє у пленарному складі.

Для розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності суддів Вища рада правосуддя утворює Дисциплінарні палати з числа членів Вищої ради правосуддя. До складу кожної Дисциплінарної палати входить щонайменше чотири члени Вищої ради правосуддя.

Організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Вищої ради правосуддя та її органів здійснює секретаріат.

Також при Вищій раді правосуддя діє Комісія з питань вищого корпусу державної служби, яка є колегіальним органом в системі правосуддя.

До складу Комісії входять: два члени Вищої ради правосуддя, які не є судьями чи суддями у відставці; два члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, які не є судьями чи суддями у відставці; два члени Ради суддів України; три судді Верховного Суду. Комісія здійснює повноваження Комісії з питань вищого корпусу державної служби, визначені Законом України "Про державну службу", щодо питань державної служби в системі правосуддя.

Засідання Вищої ради правосуддя та Дисциплінарних палат проводяться відкрито. Закрите засідання проводиться у виняткових випадках, за наявності підстав, визначених законом для проведення закритих судових засідань або цим Законом. Рішення Вищої ради правосуддя, її органів ухвалюється у спеціальному приміщенні (нарадчій кімнаті), бути присутніми у якому іншим особам, крім членів Вищої ради правосуддя, які мають право голосу при ухваленні рішення, забороняється.

Рішення органу Вищої ради правосуддя ухвалюється більшістю членів Вищої ради правосуддя, які беруть участь у засіданні органу Вищої ради правосуддя, якщо інше не визначено цим Законом.

Згідно з Законом, рішення Вищої ради правосуддя може бути оскаржене до Верховного Суду протягом тридцяти днів з дня його ухвалення. Зокрема, рішення Вищої ради правосуддя про відмову у внесенні Президентіві України подання про призначення судді на посаду може бути оскаржене та скасоване виключно з підстав, визначених Законом України "Про судоустрій і статус суддів". Подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом розглядається Вищою радою правосуддя не пізніше п'яти днів з дня отримання подання.

Визначено, що подання Вищої ради правосуддя з питань, визначених пунктами 2, 3 частини першої статті 73 цього Закону, є обов'язковим для розгляду відповідним органом чи посадовою особою протягом десяти днів після його отримання, якщо інший строк не встановлено законом. Про рішення, ухвалене за результатами розгляду подання Вищої ради правосуддя, та вжиті заходи відповідний орган чи посадова особа зобов'язані невідкладно (але не більше ніж протягом трьох днів) повідомити Вищу раду правосуддя.

Також Законом вносяться зміни до ряду законодавчих актів. Зокрема, внесено зміни:

- до статті 185⁻³ Кодексу України про адміністративні правопорушення, якими збільшено штрафи за прояви неповаги до суду та статті 188⁻³² щодо невиконання законних вимог Вищої ради правосуддя, її органу або члена Вищої ради правосуддя;

- до Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК України), який доповнено статтею 155⁻¹ про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності та продовження строку такого тимчасового відсторонення; статтю 482 КПК України доповнено положеннями щодо особливого порядку затримання судді чи утримання його під вартою;

- до статті 3 Закону України "Про запобігання корупції", якими розширено коло суб'єктів, на яких поширено дію цього Закону: "судді, судді Конституційного Суду України, Голова, заступник Голови, члени, інспектори Вищої ради правосуддя, посадові особи секретаріату Вищої ради правосуддя, Голова, заступник Голови, члени, інспектори Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, посадові особи секретаріату цієї Комісії, посадові особи Державної судової адміністрації України, присяжні (під час виконання ними обов'язків у суді)";

- до статі 5 Закону України "Про державну службу", якими визначено, що особливості правового регулювання державної служби та патронатної служби в судах, органах та установах в системі правосуддя визначаються законодавством про судоустрій і статус суддів;

- до статті 142 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо пенсії або щомісячного довічного грошового утримання судді: "щомісячне довічне грошове утримання виплачується судді у відставці в розмірі 50 відсотків суддівської винагороди судді, який працює на відповідній посаді. За кожний повний рік роботи на посаді судді понад 20 років розмір щомісячного довічного грошового утримання збільшується на два відсотки грошового утримання судді".

Також зазначено, що Закон України від 15.01.1998 №22/98-ВР "Про Вищу раду юстиції" визнано таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування (опубліковано в газеті "Голос України" від 04.01.2017), крім:

пункту 10 частини першої статті 3, глави 9 розділу II цього Закону, які набирають чинності через два роки з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)";

підпункту "а" пункту 19 цього розділу в частині зміни у тексті слів "Верховний Суд України" у всіх відмінках на слова "Верховний Суд" у відповідному відмінку, який набирає чинності з дня початку роботи Верховного Суду в порядку і складі, що визначені Законом України "Про судоустрій і статус суддів" від 2 червня 2016 року N 1402-VIII;

абзацу третього підпункту "а", підпункту "е" пункту 23 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, але не раніше 1 січня 2017 року.

2. Закон України

від 21.12.2016 № 1801-VIII

Про Державний бюджет України на 2017 рік

Законом визначено на 2017 рік:

доходи Державного бюджету України у сумі 731.031.151,7 тис. гривень;

видатки Державного бюджету України у сумі 800.026.255,8 тис. гривень;

повернення кредитів до Державного бюджету України у сумі 6.206.862,6 тис. гривень;

надання кредитів з Державного бюджету України у сумі 14.758.758,5 тис. гривень;

граничний обсяг дефіциту Державного бюджету України у сумі 77.547.000 тис. гривень, у тому числі граничний обсяг дефіциту загального фонду Державного бюджету України - у сумі 62.338.145,1 тис. гривень.

Також затверджено бюджетні призначення головним розпорядникам коштів Державного бюджету України на 2017 рік у розрізі відповідальних виконавців за бюджетними програмами, розподіл видатків на централізовані заходи між адміністративно-територіальними одиницями, розподіл видатків на здійснення правосуддя між місцевими та апеляційними судами, вищими спеціалізованими судами, органами та установами системи правосуддя згідно з додатками N 3, N 4, N 5 і N 8 до цього Закону.

Згідно з положеннями статей 7, 8 Закону у 2017 році прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2017 року встановлено - 1544 гривні, з 1 травня - 1624 гривні, з 1 грудня - 1700 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2017 року - 1355 гривень, з 1 травня - 1426 гривень, з 1 грудня - 1492 гривні;

дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2017 року - 1689 гривень, з 1 травня - 1777 гривень, з 1 грудня - 1860 гривень;

працевдатних осіб: з 1 січня 2017 року - 1600 гривень, з 1 травня - 1684 гривні, з 1 грудня - 1762 гривні;

осіб, які втратили працевдатність: з 1 січня 2017 року - 1247 гривень, з 1 травня - 1312 гривень, з 1 грудня - 1373 гривні.

Мінімальну заробітну плату у 2017 році встановлено:

у місячному розмірі: з 1 січня - 3200 гривень;

у погодинному розмірі: з 1 січня - 19,34 гривні.

Окрім цього, Законом визначено, що норми і положення частини другої пункту чотирнадцять розділу XI Закону України "Про державну службу" застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів.

Закон набирає чинності з 1 січня 2017 року (опубліковано в газеті "Голос України" від 27.12.2016).

3. Закон України від 21.12.2016 № 1800-VIII

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо уточнення розпорядників бюджетних коштів

Законом внесено зміни до Бюджетного кодексу України (далі - Кодекс), якими передбачено, зокрема:

- з пункту 2 статті 22 Кодексу, що визначає головних розпорядників бюджетних коштів, виключені вищі спеціалізовані суди, а включено такі головні розпорядники бюджетних коштів: "Верховний Суд, Вища рада

правосуддя та інші органи, безпосередньо визначені Конституцією України, в особі їх керівників, а також Державна судова адміністрація України";

- змінами до статті 33 Кодексу, визначено, що Вища рада правосуддя до 1 березня року, що передує плановому, подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо пріоритетних завдань фінансового забезпечення судової влади та її незалежності.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування (опубліковано в газеті "Голос України" від 04.01.2017).

4. Закон України

від 20.12.2016 № 1789-VIII

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України

Законом внесено зміни до Бюджетного кодексу України щодо здійснення видатків на освіту, охорону здоров'я, соціальний захист населення, що забезпечуються з місцевих бюджетів.

Насамперед, Законом врегульовуються відносини між державним та місцевими бюджетами та вносяться уточнення напрямів використання освітньої і медичної субвенції, що надаються з державного бюджету місцевим бюджетам, та переліку видатків, які передбачається передати на фінансове забезпечення з місцевих бюджетів, а також ряд інших положень.

Зокрема, Законом встановлено, що перерозподіл видатків між розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня у системі Державної судової адміністрації України у межах загального обсягу бюджетних призначень за відповідною бюджетною програмою окремо за загальним та спеціальним фондами державного бюджету здійснюється Державною судовою адміністрацією України.

Змінами до пункту 26 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу визначено, що норми і положення частини третьої статті 69 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Закон набирає чинності з 1 січня 2017 року (опубліковано в газеті "Голос України" від 27.12.2016).

5. Закон України

від 06.12.2016 № 1774-VIII

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

Законом внесено зміни до ряду законодавчих актів стосовно оплати праці, пенсійного забезпечення громадян, сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, діяльності фондів соціального страхування, соціального захисту військовослужбовців строкової служби, освіти і порядку забезпечення та виплати стипендій, крім цього,

коригується порядок визначення розмірів зборів, штрафів, застави, судового збору тощо.

Законом встановлено, що мінімальна заробітна плата після набрання чинності цим Законом не застосовується як розрахункова величина для визначення посадових окладів та заробітної плати працівників та інших виплат.

Мінімальна заробітна плата після набрання чинності цим Законом не застосовується для розрахунку розміру плати за надання адміністративних послуг. До внесення змін до законодавчих та інших нормативно-правових актів України щодо незастосування мінімальної заробітної плати для розрахунку розміру плати за надання адміністративних послуг вона застосовується у розмірі 1600 гривень.

Зокрема, змінами до Закону України "Про судовий збір" визначено, що судовий збір справляється у відповідному розмірі від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду, - у відсотковому співвідношенні до ціни позову та у фіксованому розмірі

Ставки судового збору застосовуються у відповідному розмірі від прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Відповідно до Закону "Про Державний бюджет на 2017 рік" розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб з 1 січня 2017 року складає 1600 гривень.

Окрім цього, статтю 5 цього Закону щодо пільг по сплаті судового збору доповнено новими пільговиками:

- Пенсійний фонд України та його органи, органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Фонду соціального страхування України;

- органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій, виконавчі органи міських рад, на які покладено завдання щодо вирішення питань соціального захисту населення;

- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у зв'язку з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, структурні підрозділи виконавчих органів міських рад міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад, на які покладені функції із здійснення контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення.

Змінами до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" визначено базовий розмір посадового окладу суддівської винагороди, який становить:

судді місцевого суду - 30 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року;

судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду - 50 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року;

судді Верховного Суду - 75 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року.

Зокрема, з 1 січня 2017 року розмір посадового окладу судді:

- а) для судді місцевого суду - 15 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року;

б) для судді апеляційного суду та вищого спеціалізованого суду - 25 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року;

в) для судді Верховного Суду - 75 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року.

Окрім цього, Законом визначено питання щодо пенсійного забезпечення суддів: "тимчасово, по 31 грудня 2017 року, максимальний розмір щомісячного довічного грошового утримання судді у відставці (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10740 гривень.

Тимчасово, по 31 грудня 2017 року, особам (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"), які працюють на посадах та на умовах, передбачених цим Законом, Законом України "Про прокуратуру" та які займають посади державної служби, визначені Законом України "Про державну службу" від 10 грудня 2015 року N 889-VIII, призначені пенсії/щомісячне довічне грошове утримання не виплачуються. Після звільнення з роботи щомісячне довічне грошове утримання виплачується у повному розмірі".

Також Законом урегульовано питання оплати праці та пенсійного забезпечення державних службовців.

Зокрема, змінами до Закону України "Про державну службу" визначено, що мінімальний розмір посадового окладу групи 9 у державних органах, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міст обласного значення, не може бути менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року.

Мінімальний розмір посадового окладу групи 9 у державних органах, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міст обласного значення, становить:

з 1 січня 2017 року - 1,25 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року;

з 1 січня 2018 року - 1,5 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року;

з 1 липня 2018 року - 1,75 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року.

Щодо пенсійного забезпечення державних службовців, то Законом визначено, що особам (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи, учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та осіб, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист"), які займають посади державної служби, визначені Законом України від 10 грудня 2015 року N 889-VIII "Про державну службу", а також працюють на посадах та на умовах, передбачених

законами України "Про прокуратуру", "Про судоустрій і статус суддів", пенсії/щомісячне довічне грошове утримання не виплачуються.

Обмеження щодо виплати пенсії, щомісячного довічного грошового утримання, передбачені цим Законом, не застосовуються протягом особливого періоду до пенсій, щомісячного довічного грошового утримання, що призначені особам, які проходять військову службу або перебувають на посадах у Міністерстві оборони України, Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України, Міністерстві внутрішніх справ України, Національній поліції України, Апараті Ради національної безпеки і оборони України, Державній спеціальній службі транспорту, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Управлінні державної охорони України, Державній пенітенціарній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національній гвардії України, органах військової прокуратури або беруть участь в антитерористичних операціях, здійсненні заходів із забезпечення правопорядку на державному кордоні, відбитті збройного нападу на об'єкти, що охороняються військовослужбовцями, звільненні цих об'єктів у разі захоплення, відбитті спроб насильницького заволодіння зброєю, бойовою та іншою технікою; до пенсій, щомісячного довічного грошового утримання, що призначені відповідно до законів України "Про прокуратуру", "Про судоустрій і статус суддів", на період виконання особами, яким вони призначені, повноважень членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції.

Закон набирає чинності з 1 січня 2017 року (опубліковано в газеті "Голос України" від 27.12.2016).

6. Закон України від 20.12.2016 № 1792-VIII

Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту

Закон визначає засади державної підтримки експортної діяльності шляхом страхування, перестрахування, гарантування, часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами з метою створення умов для здійснення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження на зовнішні ринки, забезпечення захисту українських експортерів від ризиків неплатежів та фінансових втрат і підвищення конкурентоспроможності українських виробників на світових ринках.

Згідно з положеннями Закону, для стимулювання експорту товарів (робіт, послуг) українського походження Кабінет Міністрів України створює Експортно-кредитне агентство (далі - ЕКА), що на добровільних засадах здійснює страхування, перестрахування, надає гарантії за договорами, які забезпечують розвиток експорту, а також бере участь у реалізації програми часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами.

ЕКА утворюється та провадить свою діяльність відповідно до Закону України "Про акціонерні товариства", цього Закону, інших законодавчих актів, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. ЕКА утворюється у формі публічного акціонерного товариства. Засновником та акціонером ЕКА, якому належить не менше 50 відсотків статутного капіталу плюс одна акція, є держава в особі Кабінету Міністрів України.

Управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі ЕКА, здійснює Кабінет Міністрів України через уповноважений ним орган управління.

Стосовно корпоративних прав держави у розмірі 50 відсотків статутного капіталу ЕКА плюс одна акція не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути відчуження цих корпоративних прав з державної власності. Відчуження корпоративних прав держави в розмірі до 50 відсотків статутного капіталу ЕКА плюс одна акція здійснюється відповідно до законодавства з питань приватизації.

Зокрема, основними завданнями ЕКА є:

захист українських експортерів від ризику неплатежів та фінансових втрат, пов'язаних з виконанням зовнішньоекономічних договорів (контрактів), шляхом страхування, перестраховування та гарантування;

впровадження сучасних фінансових технологій у зовнішній торгівлі та механізмів підтримки експорту шляхом страхування, перестраховування та гарантування;

розвиток експорту товарів (робіт, послуг) українського походження, підвищення конкурентоспроможності товарів (робіт, послуг) українського походження на світових ринках;

участь у реалізації програм часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами;

співпраця з міжнародними та іноземними фінансовими організаціями, в тому числі для акумуляції міжнародної фінансової допомоги, для забезпечення зростання експорту та економіки України.

Відповідні зміни вносяться до законів України "Про зовнішньоекономічну діяльність", "Про страхування", "Про управління об'єктами державної власності", "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті", "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг".

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування (опубліковано в газеті "Голос України" від 31.12.2016).

7. Закон України

від 03.11.2016 № 1724-VIII

Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг

Законом вносяться зміни до законів України "Про зовнішньоекономічну діяльність", "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті", "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність", "Про міжнародне приватне право".

Зокрема, змінами передбачено:

- виключено з поняття "зовнішньоекономічний договір (контракт)" слова "матеріально оформлена";

- передбачено, що експортери послуг зможуть укласти зовнішньоекономічні договори (контракти) не лише в письмовій формі, а і в електронній, а також шляхом прийняття публічної оферти, обміну електронними повідомленнями, або шляхом виставлення рахунку (інвойсу);

- виключено положення, яке стосується контролю повернення валютної виручки при експорті робіт (послуг), прав інтелектуальної власності;

- уточнено поняття "первинний документ", передбачаючи, що це документ, який, у тому числі, дає дозвіл на здійснення господарської операції або підтверджує її здійснення;

- передбачено, що первинні та зведені облікові документи можуть бути складені у паперовій або в електронній формі;

- заборонено банкам вимагати переклад документів з англійської мови;

- передбачено визнання рахунку (інвойсу) первинним обліковим документом.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводить в дію через місяць з дня набрання ним чинності (опубліковано в газеті "Голос України від 03.12.2016).

8. Закон України

від 03.11.2016 № 1728-VIII

Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Законом встановлюється мораторій на проведення органами державного нагляду (контролю) планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності до 31 грудня 2017 року.

Позапланові заходи державного нагляду (контролю) до 31 грудня 2017 року здійснюються органами державного нагляду (контролю):

1) з підстави, передбаченої частиною другою цієї статті (за погодженням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності (далі - Державна регуляторна служба);

2) за письмовою заявою суб'єкта господарювання до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням;

3) за рішенням суду;

4) у разі настання аварії, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.

Позаплановий захід державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав проводиться органом державного нагляду (контролю) за погодженням Державної регуляторної служби.

Законом визначено, що дія цього Закону не поширюється на відносини, що виникають під час проведення заходів нагляду (контролю) органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг, органом, що здійснює державне регулювання ринку цінних паперів, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, та його територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, та його територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, та його територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного експортного контролю, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, та його територіальними органами, Державною службою України з питань праці та її територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України та є уповноваженим органом з питань цивільної авіації, органами державного архітектурно-будівельного контролю (нагляду), центральним органом виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, Національним банком України, Антимонопольним комітетом України.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та діє до 31 грудня 2017 року включно (опубліковано в газеті "Голос України" від 31.12.2016).

Укази Президента України:

1. Указ Президента України

від 20.12.2016 №562/2016

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня працівників суду

Відповідно до Указу Президента України від 20.12.2016 №562/2016, за значний особистий внесок у розбудову правової держави, розвиток вітчизняної судової системи, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм нагороджено:

суддю господарського суду Львівської області у відставці **Гулика Григорія Степановича** – орденом "За заслуги" II ступеня;

суддю Вищого господарського суду України у відставці **Першикова Євгена Володимировича** – орденом "За заслуги" III ступеня .

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. Постанова Кабінету Міністрів України

від 21.12.2016 N 990

Про затвердження Порядку здійснення контролю у сфері державної реєстрації

Порядок визначає процедуру здійснення Мін'юстом відповідно до Законів України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" та "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (далі - Закони) контролю за діяльністю у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - державна реєстрація).

Дія цього Порядку не поширюється на розгляд скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіального органу Мін'юсту, що здійснюється відповідно до статті 37 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" і статті 34 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

Розгляд скарг здійснюється у строки, встановлені Законом України "Про звернення громадян".

Постанова набирає чинності з дня опублікування (опубліковано в газеті "Урядовий кур'єр" від 30.12.2016).

2. Постанова Кабінету Міністрів України

від 28.12.2016 N 1024

Про внесення змін до Правил користування приміщеннями житлових будинків і гуртожитків

Постановою Кабінету Міністрів України внесено зміни до Правил користування приміщеннями житлових будинків і гуртожитків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 1992 р. N 572 "Про механізм впровадження Закону України "Про приватизацію державного житлового фонду".

Передбачається, що тепер власники, наймачі (орендарі) приміщень житлових будинків і гуртожитків мають право на переобладнання і перепланування житлових приміщень відповідно до статей 100 і 152 Житлового кодексу Української РСР.

Також, з метою забезпечення належного рівня утримання та використання неподільного і загального майна власники квартир, власники житлових приміщень у гуртожитку визначають форму управління багатоквартирним будинком чи гуртожитком відповідно до закону.

Співвласники житлового будинку, гуртожитку зобов'язані забезпечувати належне утримання, експлуатацію, реконструкцію, реставрацію, поточний і

капітальний ремонт, технічне переоснащення спільного майна житлового будинку, гуртожитку пропорційно до частки співвласника на умовах співфінансування.

Постанова набирає чинності з дня опублікування (опубліковано в газеті "Урядовий кур'єр" від 05.01.2017).

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 N 972-р

Про друковані засоби масової інформації загальнодержавної та місцевої сфери розповсюдження, в яких у 2017 році розміщуються оголошення про виклик до суду відповідача, третіх осіб, свідків, місце фактичного проживання (перебування) яких невідоме, повістки про виклик підозрюваного, обвинуваченого та інформація про процесуальні документи

Розпорядженням Кабінету Міністрів України визначено, що друкованим засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, в якому у 2017 році розміщуються оголошення про виклик до суду відповідача, третіх осіб, свідків, місце фактичного проживання (перебування) яких невідоме, повістки про виклик підозрюваного, обвинуваченого та інформація про процесуальні документи, є газета "Урядовий кур'єр" та затверджено перелік друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження, в яких у 2017 році розміщуються оголошення про виклик до суду відповідача, третіх осіб, свідків, місце фактичного проживання (перебування) яких невідоме.

Розпорядження набирає чинності з дня прийняття (опубліковано в газеті "Урядовий кур'єр" від 22.12.2016).

Нормативні акти міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, зареєстровані Міністерством юстиції України та інші:

1. Рішення Вищої ради юстиції від 26.12.2016 №340/0/15-16

Про затвердження Тимчасового порядку забезпечення охорони судів, органів та установ системи правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них

Вищою радою юстиції разом з Міністерством внутрішніх справ України затверджено Тимчасовий порядок забезпечення охорони судів, органів та установ системи правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них.

Тимчасовий порядок визначає механізми забезпечення охорони приміщень суду, органів та установ системи правосуддя, підтримання громадського порядку в них, який здійснюється підрозділами Національної поліції України та Національної гвардії України тимчасово, на період до початку виконання в повному обсязі повноважень Судової служби охорони.

Зокрема, Тимчасовим порядком встановлено, що при вчиненні особами протиправних дій стосовно суддів, працівників апарату суду, учасників судового

процесу, працівників інших органів та установ системи правосуддя, осіб, що перебувають у приміщеннях судів, органів та установ системи правосуддя, поліцейські та військовослужбовці Національної гвардії України зобов'язані невідкладно вжити заходи, передбачені законами України "Про Національну поліцію" та "Про Національну гвардію України".

Акти Конституційного Суду України

1. Рішення Конституційного Суду України

від 20.12. 2016 року N 7-рп/2016

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень другого речення частини сьомої статті 43, першого речення частини першої статті 54 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб"

Конституційним Судом України винесено Рішення: визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" від 9 квітня 1992 року N 2262-ХІІ зі змінами, а саме:

- частини сьомої статті 43, згідно з якими максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність; тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10740 гривень;

- першого речення частини першої статті 54, відповідно до яких тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, особам (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи, ветеранів військової служби та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"), які працюють на посадах та на умовах, передбачених законами України "Про державну службу", "Про прокуратуру", "Про судоустрій і статус суддів", призначені пенсії / щомісячне довічне грошове утримання не виплачуються.

Положення частини сьомої статті 43, першого речення частини першої статті 54 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" від 9 квітня 1992 року N 2262-ХІІ зі змінами, визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

